

РУДНИК ЗА БАКАР | COPPER MINE
БУЧИМ | BUCIM

ПОЛИТИКА ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

Идентификационен број ПОЛ.000.001
Во сила од 23.03.2026

Политика за човекови права

Идентификационен број ПОЛ.000.001
Во сила од 23.03.2026

Краток опис

Оваа политика ги утврдува основните принципи, обврски и барања за заштита и почитување на човековите права во рамките на работењето на Групацијата „Солвеј“. Политиката ја дефинира рамката преку која ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш, како дел од Групацијата, ги применува принципите за почитување на човековите права во своите деловни активности и односи со вработените, деловните партнери и засегнатите страни.

РУДНИК ЗА БАКАР | COPPER MINE
БУЧИМ | **BUCIM**

> | Содржина

1 Намена	стр. 4
2 Цели	стр. 4
3 Опсег	стр. 4
4 Дополнителни применливи документи	стр. 5
5 Наши обврски	стр. 5
6 Процедури	стр. 7
6.1. Ангажман, информации и градење капацитети	стр. 7
6.2. Проценка на ризик	стр. 7
6.3. Длабинска анализа	стр. 8
6.4. Механизам за жалби	стр. 8
6.5. Деловни односи	стр. 9
6.6. Постапки за решавање на последници од прекршување на човекови права	стр. 9
7 Известување и следење	стр. 10
8 Дефиниции	стр. 11
9 Историјат на промени	стр. 12

1 | Намена

Оваа Политика ја утврдува јавната посветеност на Групацијата „Солвеј“ за почитување на меѓународно признатите човекови права и воспоставува рамка за нивна примена во рамките на деловните активности на Групацијата и нејзините подружници, вклучувајќи го и ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш.

Политиката ги дефинира основните принципи и очекувања во однос на почитувањето на човековите права и се применува во односите со вработените, деловните партнери и другите субјекти кои се директно поврзани со нашите операции, производи или услуги.

2 | Цели

Целта на оваа политика е да обезбеди релевантните стандарди и практики за човекови права да бидат доследно, транспарентно и ефикасно интегрирани во стратегијата, деловните активности и вредносниот синџир на Групацијата и нејзините подружници.

Политиката воспоставува рамка за континуирана длабинска анализа на човековите права, активно вклучување на засегнатите страни и обезбедување пристап до соодветни механизми за правна заштита, како составен дел од одговорното деловно работење.

3 | Опсег

Оваа Политика се применува на деловните активности на Групацијата „Солвеј“ и нејзините подружници, вклучувајќи го и ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш.

Политиката се прегледува најмалку еднаш годишно со цел да ги одрази промените во внатрешната и надворешната средина кои можат да имаат влијание врз деловните активности и обврските поврзани со почитувањето на човековите права.

Оваа Политика се однесува на директорите, раководителите, вработените и другите лица кои дејствуваат во име на Групацијата „Солвеј“ и нејзините подружници.

Во случаи кога Групацијата или нејзина подружница има сопственост или управувачка одговорност помала од 50%, Групацијата „Солвеј“ ќе настојува да го искористи своето влијание за да го поттикне усвојувањето и примената на принципите и барањата утврдени во оваа Политика.

4 | Дополнителни применливи документи

При примената на оваа политика се земаат предвид следните документи на Групацијата „Солвеј“, како и релевантните интерни акти на ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш:

- Кодекс на однесување на Групацијата „Солвеј“
- Политика за одржлив развој
- Стандарди за управување со одржливост на Групацијата „Солвеј“
- Стандарди за механизам за жалби на Групацијата „Солвеј“

5 | Наши обврски

Групацијата „Солвеј“, вклучувајќи го и ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш, е посветена на почитување и промовирање на човековите права во рамките на своите деловни активности и синџирот на снабдување. Работиме во согласност со меѓународно признатите стандарди и настојуваме да спречиме какво било прекршување на човековите права. Воедно се стремиме да создадеме и споделуваме одржлива вредност со вработените, заедниците и сите засегнати страни.

Се обврзуваме на:

- **Работење во согласност со Водечките принципи на Обединетите нации за бизнис и човекови права (UNGPs).**
- **Почитување на важечките национални закони и прописи,** како и на меѓународно признатите стандарди за човекови права. Кога нашите интерни стандарди се повисоки од локалните законски барања, се придржуваме до повисокиот стандард. Во случаи кога постои несогласување меѓу националното законодавство и меѓународните стандарди за човекови права, се придржуваме до законските барања, но настојуваме да ги почитуваме принципите на меѓународно признатите човекови права во согласност со UNGPs.

- Промовирање култура на почитување на човековите права и воспоставување отворен и транспарентен процес на комуникација и консултација со засегнатите страни.
- Почитување на правата и интересите на локалните заедници, преку нивно навремено информирање и вклучување во процесите на донесување одлуки кои можат да имаат влијание врз нив.
- Обезбедување работна средина без дискриминација, вознемирување или насилство, со нулта толеранција за каква било форма на злоупотреба или неправедно постапување врз основа на раса, пол, религија, етничка припадност, возраст, попреченост или друга лична определба.
- Обезбедување фер и праведни работни услови, вклучувајќи соодветна и правична компензација, безбедни услови за работа и почитување на правото на здружување и колективно договарање.
- Забрана на сите форми на детска, принудна или задолжителна работа во рамките на нашите операции и во синцирот на снабдување.
- Почитување на улогата на бранителите на човекови права, вклучувајќи ги активистите за заштита на животната средина, правата на работниците и правата на заедниците. Не толерираме закани, заплашување, вознемирување или одмазда кон лица кои во добра намера изразуваат загриженост или укажуваат на можни прекршувања.
- Обезбедување безбедносни практики кои ги почитуваат човековите права, во согласност со Доброволните принципи за безбедност и човекови права (VPSHR), вклучувајќи соработка со јавните и приватните безбедносни служби на начин што ги почитува меѓународните стандарди за човекови права.
- Идентификување, намалување и управување со влијанијата врз животната средина, со цел заштита на здравјето и благосостојбата на локалните заедници и обезбедување одговорно и одржливо користење на природните ресурси.
- Обезбедување достапни механизми за пријавување и решавање на поплаки, преку кои вработените, деловните партнери и засегнатите страни можат да пријават потенцијални прекршувања на човековите права или други неправилности поврзани со нашето работење. Сите пријави се разгледуваат на транспарентен и правичен начин, без страв од одмазда за лицата кои во добра намера укажуваат на можни прекршувања.

6 | Процедури

Во своето работење, Групацијата „Солвеј“ и нејзините подружници, вклучувајќи го и ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш, применуваат принципи и постапки за идентификување, управување и ублажување на ризиците и потенцијалните негативни влијанија врз човековите права, како и за обезбедување или поддршка на соодветни правни лекови кога тоа е потребно.

Овие процеси се спроведуваат во согласност со **Водечките принципи на Обединетите нации за бизнис и човекови права (UNGPs)**, со цел да се обезбеди почитување на човековите права во сите наши деловни активности, операции и синџирот на снабдување

6.1. Ангажман, информации и градење капацитети

Со цел подобро разбирање на локалниот контекст и ефективно вклучување на засегнатите страни, ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш, во согласност со принципите и стандардите на Групацијата „Солвеј“:

- Поттикнува и развива организациска култура заснована на почитување на човековите права во рамките на компанијата и во синџирот на снабдување, преку отворена, навремена и континуирана комуникација со засегнатите страни.
- Обезбедува информирање и подигање на свеста за прашањата поврзани со човековите права преку интерни политики, програми и активности, со цел унапредување на заедничкото разбирање на овие принципи во средините во кои работи.
- Развива и поддржува активности за обука, размена на знаење и градење капацитети за вработените, изведувачите, добавувачите и другите релевантни засегнати страни, со цел унапредување на примената на принципите за почитување на човековите права во деловното работење.

6.2. Проценка на ризик

Со цел ефикасно идентификување, разбирање и управување со ризиците поврзани со човековите права, ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш, во согласност со принципите на Групацијата „Солвеј“:

- Ги идентификува и проценува реалните и потенцијалните ризици и влијанија врз човековите права поврзани со своите операции, деловни активности и синџирот на снабдување и презема соодветни мерки врз основа на добиените наоди.

- Спроведува **проценка на влијанието врз човековите права (Human Rights Impact Assessment – HRIA)** во рамките на своите операции, со посебно внимание на области со зголемен ризик, вклучувајќи области погодени од конфликт или области со висок ризик (CAHRA), по што се вршат периодични прегледи во согласност со релевантните меѓународни упатства, вклучувајќи го и Упатството на OECD за длабинска анализа на одговорни синџири на снабдување со минерали.
- Ја следи и оценува ефикасноста на воспоставените постапки и мерки за управување со ризиците и комуницира за начинот на кој се адресираат реалните и потенцијалните влијанија врз човековите права.
- Ги интегрира наодите од проценките на ризик во системот за управување со ризици и во процесите на донесување деловни и оперативни одлуки.

6.3. Длабинска анализа

ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш, во согласност со принципите на Групацијата „Солвеј“ и релевантните меѓународни стандарди, применува систематски процес на **длабинска анализа на човековите права**, со цел идентификување, спречување, ублажување и следење на потенцијалните или реалните негативни влијанија врз човековите права поврзани со своите операции и деловни односи. Процесот на длабинска анализа е усогласен со **Упатството на OECD за длабинска анализа за одговорни синџири на снабдување со минерали од области погодени од конфликт и области со висок ризик, како и со принципите на Водечките принципи на Обединетите нации за бизнис и човекови права (UNGPs).**

Во рамките на овој процес, ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш:

- Соработува со засегнатите страни и носителите на права со цел подобро разбирање на потенцијалните влијанија од своите активности врз човековите права.
- Спроведува длабинска анализа врз основа на проценка на ризик во своите операции и во синџирот на снабдување, со цел навремено идентификување, спречување и ублажување на негативните влијанија врз човековите права.
- Ги интегрира резултатите од длабинската анализа во системот за управување со ризици и во процесите на донесување деловни и оперативни одлуки.
- Редовно ја следи и оценува ефикасноста на преземените мерки и, кога е потребно, ги подобрува постапките и активностите за управување со ризиците.

6.4. Механизам за жалби

ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш, во согласност со принципите на Групацијата „Солвеј“, обезбедува јасни и достапни канали преку кои поединци, заедници и други засегнати страни можат да изразат загриженост или да поднесат жалби

поврзани со нашето работење.

Ефективните механизми за жалби придонесуваат за навремено идентификување и решавање на потенцијалните негативни влијанија врз човековите права, како и за зајакнување на отчетноста, транспарентноста и довербата со засегнатите страни.

Во таа насока, ние:

- Обезбедуваме достапни и ефикасни канали за пријавување и механизми за жалби преку кои засегнатите страни можат да поднесат жалби или поплаки поврзани со работењето на компанијата, нејзините подружници или деловни партнери, како и да побараат нивно соодветно разгледување и решавање.
- Настојуваме сите жалби да се разгледуваат и решаваат навремено, објективно и правично. Процесот опфаќа прием и потврда на жалбата, утврдување на факти и спроведување истрага, разгледување на можните решенија, донесување одлука, повратна информација до подносителот и затворање на случајот.
- Ги охрабруваме сите лица да пријавуваат потенцијални или реални проблеми поврзани со човековите права и строго забрануваме каква било форма на одмазда, репресалии или заплашување кон лицата кои во добра намера изразуваат загриженост или соработуваат во истрагите, без оглед на исходот.
- Обезбедуваме заштита на пријавувачите и подносителите на жалби од негативни последици, закани, вознемирување или правна одмазда. Свесно лажни или злонамерни пријави може да бидат предмет на соодветни дисциплински постапки.

6.5. Деловни односи

Одлуката за прекинување на деловен однос може да претставува значајна мерка во рамките на процесот на длабинска анализа, со цел да се обезбеди дека нашите деловни активности не предизвикуваат, не придонесуваат или не се директно поврзани со негативни влијанија врз човековите права.

Доколку постојат основани индикации дека деловен партнер е вклучен во сериозни злоупотреби на човековите права или поддржува активности кои се спротивни на релевантните меѓународни стандарди, ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш ќе изврши преиспитување на деловниот однос и, доколку е потребно, ќе преземе мерки за ограничување или прекин на соработката.

6.6. Постапки за решавање на последици од прекршување на човекови права

ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш, во согласност со принципите на Групацијата „Солвеј“, е посветено на обезбедување ефикасно и правично решавање на негативните влијанија врз човековите права кои сме ги предизвикале или кон кои сме придонеле. Овие постапки се спроведуваат во согласност со важечките закони и меѓународно признатите стандарди за човекови права.

Во таа насока, ние:

- Настојуваме да обезбедиме или да соработуваме во обезбедување соодветни мерки за решавање на негативните влијанија врз човековите права и активно соработуваме со засегнатите страни со цел транспарентно информирање за начинот на кој жалбите се разгледуваат и како резултатите се интегрираат во процесот на длабинска анализа.
- Се стремиме кон мирно и конструктивно решавање на жалбите. Доколку жалбата не може да се реши преку интерни механизми, може да се вклучат независни експерти, медијатори, неутрални страни или надлежни локални и регионални институции со цел изнаоѓање соодветно решение.
- Подносителите на жалби имаат право да побараат административни, судски или други правни средства во согласност со важечките закони.
- Ја следиме ефикасноста на применетите мерки и ги анализираме резултатите од жалбите со цел унапредување на нашите политики, постапки и практики, како и подобрување на пристапот кон заштита на човековите права.

7 | Известување и следење

ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш, во согласност со принципите на Групацијата „Солвеј“, редовно ги разгледува и оценува своите практики поврзани со почитувањето на човековите права и, по потреба, ги ажурира политиките и постапките со цел усогласување со развојот на меѓународните стандарди и очекувањата на засегнатите страни.

Компанијата се стреми кон транспарентна комуникација за своите активности, влијанија и перформанси во областа на човековите права и редовно известува за овие прашања преку релевантни извештаи, корпоративни публикации и објави на официјалната интернет-страница.

ДПТУ „Бучим“ ДООЕЛ Радовиш е посветено на континуирано подобрување на својот пристап кон почитувањето на човековите права и редовно ја следи и оценува ефикасноста на постапките поврзани со исполнувањето на обврските во оваа област.

8 | Дефиниции

Термин	Дефиниција
Човекови права	Основни права и слободи што им припаѓаат на сите луѓе, како што се утврдени во меѓународните стандарди, вклучувајќи ја Универзалната декларација за човекови права и основните конвенции на Обединетите нации и Меѓународната организација на трудот (МОТ).
Негативно влијание врз човековите права	Ситуација во која одредена активност или пропуст доведува до ограничување, нарушување или намалување на можноста на поединец или група да ги ужива своите човекови права.
Жалба / поплака	Перцепирана неправда или незадоволство изразено од поединец или група, кое може да се заснова на закон, договор, воспоставена практика, дадени ветувања или општи принципи на правичност. За целите на оваа политика, термините „жалба“ и „поплака“ се користат со исто значење.
Механизми за жалби	Формален или неформален процес преку кој поединци или групи можат да поднесат жалба во врска со потенцијални или реални прекршувања на човековите права поврзани со деловните активности и да побараат нивно разгледување и соодветно решавање.
Длабинска анализа (Due diligence)	Систематски процес преку кој компанијата ги идентификува, проценува, спречува и управува со реалните или потенцијалните негативни влијанија врз човековите права и животната средина поврзани со своите активности, операции и синџирот на снабдување.
Механизам за правна заштита	Процес на справување со негативните влијанија врз човековите права и обезбедување соодветни мерки за нивно отстранување или ублажување. Механизмот може да вклучува извинување, надомест на штета, рехабилитација, финансиска или нефинансиска компензација, дисциплински или правни мерки, како и активности насочени кон спречување на повторување на негативното влијание.

8 | Историјат на промени

Дата	Верзија	Опис на промена
17.12.2024	1.0	Креирање
23.03.2026	2.0	Ревидирање

ПТУ Бучим ДООЕЛ Радовиш

Адреса
Маршал Тито бб
2420 Радовиш
Република Северна Македонија

+389 (032) 637 004
contact@bucim.mk

ПОЛИТИКА ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

Идентификационен број ПОЛ.000.001
Во сила од 23.03.2026